

**ARCHIWUM
OŚRODKA KARTA
02-536 Warszawa
ul. Narbutta 29**

Wstęp do inwentarza

**Zespołu/ zbioru: KOLEKCJA OSOBISTA STANISŁAWA
OKOŃSKIEGO**

**1905-1908; 1912-1913; 1915; 1917-1919; 1922;1925; 1930-1932; 1939; 1945;
1950; 1952-1953;1955-1957**

**Nr zespołu:
AW III/713**

I. Charakterystyka twórcy zbioru

Stanisław Okoński (1892-1962) był uczniem przedwojennego Technikum Mechanicznego im. Wawelberga i Rotwanda, uzyskał tytuł inżyniera mechanika na Politechnice Warszawskiej, był nauczycielem, pracował w zakładach mechanicznych w Warszawie. Kiedy wybuchła I wojna światowa, zakłady mechaniczne zostały przekształcone w fabrykę produkującą amunicję. Przymusowo musiały być ewakuowane a tym miejscem był Władykaukaz, gdzie Stanisław Okoński trafił wraz z rodziną. Po I wojnie światowej Okońscy wrócili do Polski. Osiedlili się w Sosnowcu ze względu na uzyskanie przez Stanisława Okońskiego pracy w firmie Fitzner i Gamper budującej parowozy. Niedługo potem S. Okoński wraz ze znajomym Maruszewskim założył firmę handlową, która dostarczała do kopalń różnego rodzaju narzędzia i sprzęt zmechanizowany.

Rodzina Okońskich po pewnym czasie przeprowadziła się do Warszawy. Niedługo potem Stanisław Okoński opatentował obuwie higieniczne w 1930 r., a w następnym roku pończochy. Wymyślił nowy fason butów. Prowadził działalność publicystyczną dotyczącą obuwia higienicznego, a także miewał odczyty na ten temat w Towarzystwie Higienicznym na ulicy Karowej w Warszawie. Należał do Stowarzyszenia Esperantystów.

II. Dzieje kolekcji

Kolekcja powstała w Archiwum Ośrodka KARTA z materiałów przekazywanych przez Alinę Okońską, córkę Stanisława Okońskiego w 2013 r. Przyjęte materiały nie posiadały środka ewidencyjnego, a część z nich została uporządkowana przez Alinę Okońską. Po przeprowadzonej inwentaryzacji okazało się, że w kolekcji znajduje się 11 j.a., co stanowi ok. 0,05 mb.

III. Charakterystyka archiwalna zespołu

Tytuł: Kolekcja osobista Stanisława Okońskiego

Granice chronologiczne: 1905-1908; 1912-1913; 1915; 1917-1919; 1922;1925; 1930-1932; 1939; 1945; 1950; 1952-1953;1955-1957

Granice terytorialne: Osetia Północna, zabór rosyjski ziem polskich

Rozmiar; Po uporządkowaniu nie uległ zmianie i wynosi: 11 j.a., co stanowi 0,05 mb.

IV. Zawartość zespołu

Kolekcja osobista Stanisława Okońskiego odzwierciedla podstawowe fakty o charakterze biograficznym, zawodowym i publicystycznym.

I. Materiały biograficzne (sygn. 1)

W teczce o sygn. 1 (AW III/713.2) znajdują się dokumenty nauki szkolnej i studiów: świadectwa szkolne, cenzurki, listy pochwalne, m.in. dyplom ukończenia Politechniki Warszawskiej.

II. Materiały działalności zawodowej (sygn. 2-5)

W teczce o sygn. 2 (AW III/713.1) znajdują się dokumenty działalności zawodowej Stanisława Okońskiego: świadectwa pracy, zaświadczenia, umowy o pracę, pisma urzędowe dotyczące uposażenia.

W teczce o sygn. 3 (AW III/713.1) znajduje się korespondencja Stanisława Okońskiego z Urzędem Patentowym w sprawie opatentowania wzoru pończoch i obuwia higienicznego.

W teczce o sygn. 4 (AW III/713.3) znajdują się certyfikaty patentowe na obuwiu i pończochy higieniczne z lat 30. XX wieku oraz umowa cywilno-prawna dotycząca opatentowania obuwia z 1932 r.

W teczce o sygn. 5 (AW III/713.10) znajdują się materiały dotyczące działalności firmy Stanisława Okońskiego, m.in. rachunek wystawiony na Stanisława Okońskiego z 1932 roku.

III. Działalność publicystyczna Stanisława Okońskiego (sygn. 6-9)

W teczce o sygn. 6 (AW III/713.8) znajdują się artykuły prasowe Stanisława Okońskiego na temat obuwia higienicznego, m.in. tekst pt. *Jakiem powinno być marszowe obuwie* wydany w gazecie *Sport i wychowanie fizyczne*.

W teczce o sygn. 7 (AW III/713.9) znajdują się teksty własne Stanisława Okońskiego dotyczące obuwia higienicznego, m.in. odczyt i memoriał nt. racjonalizacji obuwia.

W teczce o sygn. 8 (AW III/713.6) znajdują się szkice i projekty obuwia higienicznego wykonane przez Stanisława Okońskiego.

W teczce o sygn. 9 (AW III/713.9) znajdują się materiały warsztatowe – notatki do przemówień, referatów i artykułów na temat obuwia higienicznego.

IV. Materiały ikonograficzne (sygn. 10)

W teczce o sygn. 10 (AW III/713.4) znajdują się fotografie przedstawiające studentów i profesorów z Technikum Mechanicznego im. Wawelberga i Rotwanda oraz załogę fabryki produkującej pociski dla wojska we Władykaukazie.

V. Druki ulotne (sygn. 11)

W teczce o sygn. 11 (AW III/713.7) znajdują się afisz oraz zaproszenie na odczyt Stanisława Okońskiego *Czy torturowanie naszych nóg jest konieczne?*

V. Metody porządkowania

Akta kolekcji zostały uporządkowane w oparciu o wytyczne metodyczne stosowane w archiwach państwowych. Materiały aktowe wchodzące w skład kolekcji zostały podzielone na teczki rzeczowe. Całość otrzymała układ uwzględniający podział na serie odpowiadające zawartości merytorycznej teczek. Dla kolekcji opracowano inwentarz książkowy i opatrzone wstępem.

Bibliografia:

Okońska A., *Tak było*, Warszawa 2009.

Okońska A., *Zakamarki pamięci*, Warszawa 2010.

Schemat układu inwentarza

1. Materiały biograficzne – sygn. 1
2. Materiały działalności zawodowej Stanisława Okońskiego – sygn. 2-5
3. Działalność publicystyczna Stanisława Okońskiego – sygn. 6-9
4. Materiały ikonograficzne – sygn. 10
5. Druki ulotne – sygn. 11

INWENTARZ

Sygn.	Tytuł	Daty	Rodzaj materiału	Sygnatury dawne
	I. Materiały biograficzne			
1	Dokumenty Stanisława Okońskiego dotyczące przebiegu nauki szkolnej i studiów. Świadczenia szkolne,	1905-1908 1913 1915 1952	druk luźne j. polski j. rosyjski	AW III/713.2

	listy pochwalne, dyplomy			
	II. Materiały działalności zawodowej Stanisława Okońskiego			
2	Działalność zawodowa Stanisława Okońskiego. Zaświadczenia, świadectwa pracy, umowy o pracę	1912-1913 1915 1917-1919 1922 1925 1930 1932 1939 1945 1950 1952-1953 1955-1957	druk mps Luźne j. polski j. rosyjski	AW III/713.1
3	Działalność zawodowa Stanisława Okońskiego. Korespondencja Stanisława Okońskiego z Urzędem Patentowym	1930-1931	druk mps luźne j. polski	AW III/713.1
4	Działalność zawodowa Stanisława Okońskiego związana z opatentowaniem obuwia i pończoch higienicznych. Certyfikaty patentowe, umowa cywilno-prawna	1930 1931 1932	druk luźne j. polski	AW III/713.3 AW III/713.5
5	Materiały dotyczące działalności firmy Stanisława	1932	druk mps	AW III/713.10

	Okońskiego. Rachunek		luźne j. polski	
	III. Działalność publicystyczna Stanisława Okońskiego			
6	Działalność publicystyczna Stanisława Okońskiego. Artykuły prasowe	1930 b.d.	druk luźne j. polski	AW III/713.8 AW III/713.9
7	Materiały Stanisława Okońskiego dotyczące obuwia higienicznego. Odczyt, memoriał	1932 b.d.	mps rkps luźne j. polski	AW III/713.9
8	Materiały Stanisława Okońskiego dotyczące obuwia higienicznego. Szkice i projekty obuwia	b.d.	szkice	AW III/713.6
9	Materiały Stanisława Okońskiego dotyczące obuwia higienicznego. Materiały warsztatowe. Notatki do przemówień, referatów i artykułów	b.d.	rkps luźne j. polski	AW III/713.9
	IV. Materiały ikonograficzne			
10	Fotografie z lat szkolnych i pracy w fabryce amunicji we Władykaukazie	1913 1917	fotografie	AW III/713.4
	V. Druki ulotne			
11	Materiały informujące o odczytach Stanisława Okońskiego. Afisz, zaproszenie	1932 b.d.	druk luźne j. polski	AW III/713.7

